

2016-10-24

Handläggare:
Camilla Jönsson
08-214931
Camilla.jonsson@ssnf.org

Remissvar

Näringsdepartementet
Jörgen Samuelsson, Jorgen.samuelsson@regeringskansliet.se
Marcus Boklund, Marcus.boklund@regeringskansliet.se
n.registrator@regeringskansliet.se

REMISSVAR GÄLLANDE EU-KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL NYTT RAMVERK FÖR ELEKTRONISKA KOMMUNIKATIONER.

Stadsnätetsföreningen

Svenska Stadsnätetsföreningen är en bransch- och intresseorganisation som representerar stadsnät i 180 kommuner och 130 leverantörer av tjänster och utrustning inom bredbandsområdet. Föreningen företräder därmed en absolut majoritet av de aktörer som aktivt investerar i ny modern infrastruktur för bredband i Sverige.

Stadsnätetsföreningen verkar för öppna stadsnät, en modell som har varit mycket framgångsrik. Modellen öppna nät innebär att stadsnätet bär ansvaret för det öppna nätet, vilket innebär att säkerställa att lika och icke-diskriminerande villkor efterlevs och säkerställa god konkurrens i nätet.

Stadsnätetsföreningen tackar för möjligheten att få svara på remissen.

Sammanfattning

Stadsnätetsföreningen välkomna EU-kommissionens förslag till nytt ramverk för elektroniska kommunikationer. Kommissionens målsättning att anpassa regelverket till de förutsättningar som existerar och utmärker marknaden för elektronisk kommunikation är mycket positivt.

I det nya lagförslaget lyfter EU-kommissionen fram Sverige som ett av två goda exempel där just stadsnätets betydelse för utbyggnaden av fiberinfrastruktur vilken i sin tur såväl främjat en internationellt sett hög tillgång till höghastighetsnät som utbyggnaden av mobilnät.

Det är bra att konkurrensen, enligt förslaget, ska studeras på slutkundsnivå eftersom det är konkurrensen på tjänstenivån som är avgörande för konsumenterna. En fungerande konkurrens på tjänstenivån är en bra indikator på att konkurrens även finns på underliggande infrastrukturnivåer. Därför är Stadsnätetsföreningen positivt inställda till förslaget att förhandsreglering, med åläggande av regleringskyldigheter för en aktör med betydande

marknadsinflytande, endast ska ske om det inte råder effektiv konkurrens på slutkundsmarknaden.

Wholesale-only-modellen som innebär att SMP-operatören endast tillhandahåller tillträde till infrastrukturen på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor och därutöver inte erbjuder slutkundstjänster. Kommissionen anser att wholesale-only-affärsmodeller dels kan ha positiva effekter på konkurrensen på slutkundsnivån, dels kan ha positiva effekter på utbyggnad av och investering i fibernät. EU-kommissionen vill i sitt förslag lätta på den regulatoriska bördan avseende tillträde till infrastruktur för SMP-operatörer som använder sig av "wholesale-only"-modell. Eftersom denna möjlighet till lättnad i regleringsbördan utgör ett erkännande för den svenska stadsnätmodellen anser Stadsnätetsföreningen att Sverige bör verka för att denna artikel ska kvarstå i direktivet.

Stadsnätetsföreningen ifrågasätter överskjutandet av mer makt till BEREC. Detta på grund av de olika förhållandena som råder i de olika medlemsstaterna där respektive nationell regleringsmyndighet bör ha bäst kunskap.

Det är mycket bra att EU-kommissionen uppdaterar sina bredbandsmål till att i) skolor, transport-hubbar och tillhandahållare av offentliga tjänster samt "digitalt intensiva företag" ska ha en Gbit/s bredbandsuppkoppling och ii) att alla hushåll i Europa senast år 2025 ska ha tillgång till en nedladdningshastighet på minst 100Mbit/s, vilken kan uppgraderas till 1Gbit/s. Sverige är väl rustat och har möjlighet att nå detta mål givet att våra förutsättningar tillgodoses.

SVENSKA FÖRHÅLLANDEN

Stadsnättsföreningen välkomnar EU-kommissionens förslag till nytt ramverk för elektroniska kommunikationer.

Verkligheten utifrån en infrastrukturägare respektive en tjänsteleverantör ser olika ut, dessutom skiljer sig de olika nationella marknadsförutsättningarna sig åt. Kommissionens målsättning att anpassa regelverket till de förutsättningar som existerar och utmärker marknaden för elektronisk kommunikation är mycket positivt.

Sverige måste värna om våra nationella förutsättningar

Sverige har en area på 449 964 km² och är därmed det storleksmässigt femte största landet i Europa och har en befolkning på över 9,7 miljoner människor. Befolkningstätheten är låg med endast 21 invånare per km², vilket motsvarar det 157e högsta befolkningstätheten¹. Stadsnättsföreningen har medlemmar i hela Sverige som dels verkar i stora städer, dels verkar enligt EUs egna definition i extrem glesbygd. Trots detta har en stor andel av hushållen och företagen tillgång till fiber, en andel som fortsätter att öka.

Stadsnätets existens på den svenska marknaden, sedan mitten av 1990-talet, har bidragit till ett konkurrenstryck på Telia. En konkurrens som starkt bidragit till Sveriges topp position när det gäller tillgång till bredband med höga hastigheter och låga slutkundspriser. Utbyggnaden i konkurrens har också bidragit till att både stadsnäten och Telia bygger ut fiberinfrastruktur hela vägen till fastigheterna (FTTH). Idag präglas inte den svenska marknaden av en mångfald privata aktörer utan består av några stora privata aktörer och många kommunala stadsnät.

Resultatet av den konkurrenssituation som funnits är att den svenska marknaden för elektronisk kommunikation i större utsträckning än andra länder har:

- en högre grad av utbyggd fiberinfrastruktur
- en högre grad av utbyggnad av fiberinfrastruktur
- en högre grad av ffth. (även villor byggs med ffth)
- en högre grad av 4G/LTE täckning.

Genom de kommunala stadsnäten har det i Sverige utvecklats affärsmodeller som i hög grad separerar den grundläggande infrastrukturen från slutkundstjänsterna. Det öppna stadsnätet möjliggör alltså för aktörer, globala som lokala, att träda in på marknaden utan att själva behöva bekosta investeringen i den grundläggande fiberinfrastrukturen. De kan välja att hyra svartfiber eller kapacitet på en konkurrensutsatt marknad till låga priser. Stadsnäten bidrar till att operatörer och tjänsteleverantörer kan bli effektiva och få stordriftsfördelar genom att välja investeringsnivå i värdekedjan. Denna stadsnätmodell har varit framgångsrik och har stimulerat konkurrensen på tjänstenivån med allt fler aktörer i hela värdekedjan som följd.

Enligt EU-kommissionens index DESI (Digital Economy and Society Index) ligger Sverige på tredje plats när det gäller digital utveckling. Något som lyfts fram som ett av två goda exempel i kommissionens lagförslag. Enligt indexet täcks 100 procent av de hushållen av 4G/LTE-teknik i Sverige, vilket ses som anmärkningsvärt med tanke på hur glesbefolkat Sverige är jämfört med andra europeiska länder. Vad är då skälet till att 4G-utbyggnaden nått så hög täckning? Tillgång till stadsnätets öppna nät har exempelvis varit en förutsättning för den snabba utbyggnaden av 4G/LTE-mobilnäten i Sverige. Mobiloperatörer har kunnat effektivisera och kostnadsoptimera

¹ Wikipedia

sin utbyggnad genom att hyra svartfiber på en konkurrensutsatt marknad. Det finns flera exempel där operatörerna och stadsnätet tillsammans nätplanerat utifrån infrastrukturens förutsättningar gällande noders och masters placeringar. Telekomoperatörernas 4G-utbyggnad har med andra ord kunnat effektiviseras och kostnadsoptimerats genom att de kunnat köpa grossisttjänster av stadsnäten.

Den svenska modellen med stadsnät måste både värnas och informeras om. När det gäller den svenska marknaden måste EU-kommissionen och den nationella regleringen garantera att konkurrensen inte snedvrids, att investeringsviljan ökar och att utvecklingen inte avstannar. Detta för att säkerställa konkurrensen, öppet nät och att utbudet av svartfiber-, kapacitets- och transmissionsprodukter kan bibehållas och utvecklas.

YTTRANDET

Det är bra och viktigt med målsättningen att anpassa regelverket till de nya verkligheter och förutsättningar som idag utmärker telekommarknaderna - avseende både infrastrukturägare och tjänsteleverantörer - och till nationella marknadsförhållanden.

Artikel 2 definitioner

Det är bra att kommissionen har sammanställt begrepp och definierat dem. Det finns dock några termer och definitioner som behöver förklaras eller förtydligas.

1 definition 2 gällande nät med mycket hög kapacitet

"nät med mycket hög kapacitet: ett elektroniskt kommunikationsnät som antingen helt består av optofiberelement åtminstone fram till utgreningsstället på betjäningplatsen eller ..."

Ovanstående är en bra definition när det gäller nät med hög kapacitet, men innehåller två begrepp utgreningsställe och betjäningplatsen som behöver förtydligas.

Definition 9 nätanslutningspunkt.

Termen *nätanslutningspunkt* används i olika regleringsskyldigheter.

Var nätanslutningspunkten är placerad är olika beroende på olika affärsmodeller och nätdesign. Den så kallade nätanslutningspunkten kan definieras olika långt ut i nätet med den befintliga definitionen. Därför vill Stadsnätetsföreningen påpeka att flera aktörer har den så kallade nätanslutningspunkten inne i huset och inte i Anslutningsnoden eller i Områdesnoden.

Det är viktigt att definitionen går att applicera på andra alternativa operatörer utifrån deras affärsmodeller utan att det få negativa konsekvenser. Vi anser att det krävs ett förtydligande av definitionen och dess innebörd.

Definition första koncentrations- eller utgreningsstället.

Det finns ingen definition av första *koncentrations- eller utgreningsstället*. Det finns omnämnt i Artikel 59.

Artikel 22 - Geografiska kartläggningar av nätuppbbyggnad

I grunden är det bra att den regulatoriska myndigheten identifierar vita områden. Det är dock oklart vad som innebär gällande artikel 22 när det gäller uppgiftsinlämningen och den inbjudan som ska ske.

Operatörer kommer att lämna in uppgifter om räckvidden av sina nät samt en treårsprognos innefattande investeringsplaner. Enligt förslaget kan regleringsmyndigheten därefter offentliggöra områden som digitalt utestängt och gå ut med en inbjudan att anmäla intresse för att främja utbyggnaden av nät med mycket hög kapacitet i dessa besvärliga områden.

När det gäller svenska förhållanden kan dessa planer komma att förändras eftersom Sveriges aktörer agerar på en marknad som är konkurrensutsatt. Alla aktörer planerar sin utbyggnad och bygger ut så effektivt som möjligt. Ett område kanske behövs för att räkna hem ett annat område längre bort. Om en konkurrent tar det området som behövs så förändras förutsättningarna och det området som ligger längre bort kan istället nu bli ett så kallat digitalt utestängda områden. Det faktum har man inte tagit höjd för i förslaget och kan få konsekvenser eftersom den reglerande myndigheten kan ha inaktuella uppgifter om områden.

Stadsnätetsföreningen anser att det är oklart vad inbjudan innebär och vad det innebär att en underlåtenhet att svara på en inbjudan ska vara sanktionerad?

Artikel 59 Symmetrisk reglering

Enligt förslaget kan nationella regleringsmyndigheter införa symmetriska skyldigheter, vilket innebär skyldigheter för en operatör oberoende av om denne har betydande marknadsinflytande eller inte. De skyldigheter som kan åläggas omfattar tillträde till exempelvis ledningar och kablar inuti byggnader eller fram till det första koncentrations- eller utgreningsstället. Dessvärre finns det ingen definition av första koncentrations- eller utgreningsstället och det är därför oklart på vilken sträcka i nätet som detta avses.

I området med lägre befolkningstäthet eller dålig konnektivitet ska det ges möjlighet till att ålägga symmetriska skyldigheter i högre utsträckning. Den nationella regleringsmyndigheten ska i detta sammanhang kunna ålägga skyldigheter avseende gemensamt utnyttjande av passiv eller aktiv infrastruktur eller gemensam uppbbyggnad av infrastruktur som är direkt nödvändig för det lokala tillhandahållandet av tjänster som är beroende av roaminganvändning.

Stadsnätetsföreningen anser att skyldigheten till tillträde som avser ledningar och kablar är att jämföra med utbyggnadslagen. Utbyggnadslagen har ett undantag som innebär att om en aktör erbjuder svartfiber på lika villkor ska kunna neka tillträde. Det är inte rimligt att en aktör som tillhandahåller tillträde till svartfiber ska kunna bli skyldig att istället ge tillträde till sina ledningar och kablar.

När det gäller områden med lägre befolkningstäthet eller dålig konnektivitet har stadsnäten i många fall bidragit till att en infrastrukturbaserad konkurrens existerar i Sverige inte bara i de stora städerna. En tillträdesskyldighet måste utformas så att den fortsatt gynnar svenska förhållanden och den framgångsrika stadsnätmodellen.

Artikel 65 och 66 - slutkundsnivå

Stadsnätetsföreningen anser att det är mycket bra att förslaget har fokus på konkurrensen på slutkundsnivå². Det är konkurrensen på tjänstenivån som är avgörande för konsumenterna och lagförslaget fokuserar på tjänstenivån. En väl fungerande konkurrens på tjänstenivån är en bra indikator på att konkurrens finns på den underliggande infrastrukturnivån.

² (se t.ex. artikel 65 punkt 4, artikel 66 punkterna 4 och 6)

Stadsnättsföreningen ser också positivt på att förhandsreglering med åläggande av regleringsskyldigheter för en aktör med betydande marknadsinflytande endast ska ske om det inte skulle råda effektiv konkurrens på en eller flera slutkundsmarknader.

Artikel 77 Vertikalt separata företag (wholesale only)

wholesale-only-modellen innebär att SMP-operatören endast tillhandahåller tillträde till infrastrukturen på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor och därutöver inte erbjuder slutkundstjänster. Kommissionen anser att denna affärsmodell dels kan ha positiva effekter på konkurrensen på slutkundsnivån, dels kan ha positiva effekter på utbyggnad av och investering i fibernät.

Stadsnättsföreningen anser att det är bra att EU-kommissionen vill lätta på den regulatoriska bördan avseende tillträde till infrastruktur för SMP-operatörer som använder sig av s.k. "wholesale-only"-modeller. Kommissionen föreslår att det är lämpligt att "wholesale-only"-modeller endast omfattas av begränsade möjligheter att ålägga regleringsskyldigheter och att de skyldigheter som över huvud taget kan komma ifråga utgörs av tillträdesskyldigheter och att de endast ska ålägga sådana skyldigheter för det fall konkurrensproblem uppstår på slutkundsnivån. På detta sätt undviker man att reglera en fungerande marknad, vilket främjar såväl tjänstekonkurrensen som utbyggnad av fiberinfrastruktur.

Eftersom denna möjlighet till lättnad i regleringsbördan utgör ett erkännande för den svenska stadsnättsmodellen bör Sverige verka för att denna artikel ska kvarstå i direktivet.

BEREC

Stadsnättsföreningen ifrågasätter överskjutandet av mer makt till BEREC. Detta på grund av de olika förhållandena som råder inom de olika medlemsstaterna. Det finns en stor risk för att en centralisering till BEREC kommer att missgynna utifrån ett svenskt perspektiv de svenska förutsättningarna och den svenska modellen.

Exempelvis i artikel 59.6 anges att BEREC ska anta riktlinjer om gemensamma strategier för identifiering av nätanslutningspunkten i olika nättopologier. Nätanslutningspunkten kan hamna på olika ställen beroende på olika affärsmodeller och olika nätdesign. Detta skiljer sig mycket åt mellan de olika medlemsstaterna och det är olämpligt att BEREC ska ta fram dessa riktlinjer. Detta bör stället åligga den nationella regleringsmyndigheten med beaktande av de nationella särdragen för att säkerställa att t.ex. alternativa operatörer med en annan typ av nätdesign inte missgynnas i förhållande till andra operatörer och att det inte uppstår konkurrensbegränsande effekter av en felaktig definition.

Action Plan för utveckling och utrullning av 5G i EU.

Tillgång till 5G kommer att vara avgörande såväl för förverkligandet av en inre marknad anpassad till en digital ekonomi som för främjandet av innovation i en sådan ekonomi. Redan 4G, men i ännu högre utsträckning 5G, kräver back-bone nät i form av fiber. Det innebär att tillgång till grundläggande fiberinfrastruktur kommer att utgöra en strategisk förutsättning för tillhandahållande av 5G och således för den digitala ekonomins utveckling.

Sverige har genom den stora tillgången till operatörsneutral fiberinfrastruktur från främst stadsnäten och Telia mycket goda förutsättningar för att 5G ska kunna tillhandahållas inom de av EU-kommissionen uppsatta måltidpunkterna.

EU-kommissionens nya bredbandsmål.

Det är mycket bra att EU-kommissionen uppdaterar sina bredbandsmål till att i) skolor, transport-hubbar och tillhandahållare av offentliga tjänster samt "digitalt intensiva företag" ska ha en Gbit/s bredbandsuppkoppling och ii) att alla hushåll i Europa senast år 2025 ska ha tillgång till en nedladdningshastighet på minst 100Mbit/s, vilken kan uppgraderas till 1Gbit/s. Det är också ett steg närmare förverkligandet av en digital inre marknad samt stärker Europas internationella konkurrenskraft.

Sverige är väl rustat i detta och har möjlighet att nå detta mål givet att våra förutsättningar tillgodoses.

Jörgen Svärth
Stadsnätetsföreningens ordförande

Mikael Ek
vd